

Istungidokument

A8-0213/2017

9.6.2017

RAPORT

Euroopa standardite ja määruse (EL) nr 1025/2012 rakendamise kohta
(2016/2274(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Marlene Mizzi

Arvamuse koostaja (*):
Hans-Olaf Henkel, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	18
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS.....	22
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS	29
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	34
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	35

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa standardite ja määruse (EL) nr 1025/2012 rakendamise kohta (2016/2274(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (küberjulgeoleku direktiiv),
- võttes arvesse komisjoni 1. juuni 2016. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EL) nr 1025/2012 rakendamise kohta aastatel 2013–2015 (COM(2016)0212),
- võttes arvesse komisjoni talituste 1. juuni 2016. aasta töödokumenti „Analysis of the implementation of the Regulation No 1025/2012 from 2013 to 2015 and factsheets“ (Analüüs määruse nr 1025/2012 rakendamise kohta aastatel 2013–2015 ja teabelehed) (SWD(2016)0126),
- võttes arvesse komisjoni 1. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa standardid 21. sajandiks“ (COM(2016)0358),
- võttes arvesse komisjoni talituste 1. juuni 2016. aasta töödokumenti „Tapping the potential of European service standards to help Europe’s consumers and businesses“ (Euroopa teenusestandardite potentsiaali ärakasutamine, et aidata Euroopa tarbijaid ja ettevõtjaid) (SWD(2016)0186),
- võttes arvesse komisjoni 1. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa standardimist käsitlev liidu 2017. aasta töökava“ (COM(2013)0357),
- võttes arvesse komisjoni talituste 1. juuni 2016. aasta töödokumenti „The implementation of the actions foreseen in the 2016 Union work programme for European standardisation, including the implementing acts and mandates sent to the European standardisation organisations“ (Euroopa standardimist käsitlevas liidu 2016. aasta töökavas ettenähtud meetmete, sealhulgas Euroopa standardiorganisatsioonidele saadetud rakendusaktide ja volituste rakendamine) (SWD(2016)0185),
- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „IKT standardimise prioriteedid digitaalsel ühtsel turul“ (COM(2016)0176),
- võttes arvesse ühtse turu strateegia raames loodud standardimise ühisalgatust, millele on

- osutatud komisjoni 28. oktoobri 2015. aasta teatises „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“ (COM(2015)0550),
- võttes arvesse oma 21. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni Euroopa standardimise tuleviku kohta¹,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust „Euroopa standardid 21. sajandiks“,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust Euroopa standardimise 2016. aasta töökava kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni avatud lähtekoodiga tarkvara strateegiat 2014–2017²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi (A8–0213/2017),
- A. arvestades, et Euroopa standardimissüsteemil on ühtse turu saavutamisel keskne roll; arvestades, et komisjoni tegevus Euroopa standardimise ühise nägemuse loomisel tuleneb otseselt president Junckeri komisjoni kümnest prioriteedist, eelkõige ühendatud digitaalse ühtse turu ja ühtse turu strateegia prioriteetidest;
- B. arvestades, et avatud, kaasaval, läbipaistval ja peamiselt turupõhisel Euroopa standardimissüsteemil, mis põhineb usaldusel ja nõuetele vastavusel, on oluline osa positiivses reageerimises Euroopa tööstus-, majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika ja nende valdkondade õiguse kasvavale vajadusele standardite järele, mille abil saavutada tooteohutust, innovatsiooni, koostalitlusvõimet, jätkusuutlikkust ja puudega inimeste juurdepääsu ning parandada kodanike, tarbijate ja töötajate elukvaliteeti;
- C. arvestades, et tõhus Euroopa standardimissüsteem peaks põhinema tööstuse, avaliku sektori asutuste, standardiorganisatsioonide ja teiste huvitatud isikute, näiteks määruse (EL) nr 1025/2012 III lisas loetletud organisatsioonide tihedal partnerlusel ja koostööl;
- D. arvestades, et Euroopa standardid tuleb välja töötada avatud, kaasavas ja läbipaistvas süsteemis, mis põhineb kõigi sidusrühmade konsensusel ja mille eesmärk on määratleda strateegilised tehnilised või kvaliteedinõuded, millega oleksid kooskõlas praegused või tulevased tooted, tootmisprotsessid, teenused või meetodid;
- E. arvestades, et komisjoni teatises IKT standardimise prioriteetide kohta digitaalsel ühtsel turul tunnistatakse avatud standardite väärtust, kuid ei määratleta avatud standardit; arvestades, et avatud standardid on osutunud oluliseks interneti ja internetiteenuste loomisel ja arendamisel, mis on omakorda tugevdanud innovatsiooni, ühiskondlikke ja majanduslikke väljavaateid;
- F. arvestades, et avatud lähtekoodiga tarkvara ja riistvara litsentsimislahendused peaksid ja võivad aidata Euroopa ettevõtetel ja haldusasutustel tagada parem juurdepääs

¹ ELT C 70 E, 8.3.2012, lk 56.

² https://ec.europa.eu/info/european-commissions-open-source-strategy_en

digitaalsetele kaupadele ja teenustele;

- G. arvestades, et moodne ja paindlik Euroopa standardimissüsteem on edasipüüdliku ja uuendatud Euroopa tööstuspoliitika ning ühtse turu toimimise kasulik koostisosa; arvestades, et standardid võivad suurendada ELi ülemaailmset konkurentsivõimet, majanduskasvu, õiglast konkurentsi ja innovatsiooni, toetada kvaliteeti ja ettevõtjaid, sealjuures eelkõige VKEde tegevust ning kaitsta tarbijaid, töötajaid ja keskkonda;
- H. arvestades, et Euroopas eksisteerivad koos kaks eri standardite koostamise süsteemi, nimelt Euroopa Standardikomitee (CEN) ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) rakendataval siseriikliku delegeerimise põhimõttel põhinev süsteem ning Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituudi (ETSI) väljatöötatud tasulise liikmelisusega sidusrühmadel põhinev süsteem; arvestades, et on vaja hinnata määruse (EL) nr 1025/2012 kohaseid standardite väljatöötamise süsteeme, et teha kindlaks olemasolevad probleemid ja head tavad;
- I. arvestades, et määrusega (EL) nr 1025/2012 on standardimisprotsessi täiustatud, sest esimest korda on Euroopa standardimissüsteemi õigusliku aluse kohaselt protsessi kaasatud ühiskondlikud sidusrühmad ja VKEd;
- J. arvestades, et IKT standardid, mis on koostatud valdavalt ülemaailmsel tasandil, võimaldavad välja töötada koostalitlevaid lahendusi täiendavate toodete ja teatavate toodete eri osade jaoks, mis on iseäranis tähtis asjade interneti väljaarendamiseks; arvestades, et standardite killustamine ja omandiõigusega kaitstud või osaliselt suletud lahendused takistavad majanduskasvu ja asjade interneti kasutuselevõttu ning seetõttu on vaja välja töötada strateegiline lähenemine IKT standardimisele, et tagada edukas reageerimine järgmise kümnendi vajadustele, mis võimaldaks ELil säilitada juhtiv roll ülemaailmses standardimissüsteemis;
- K. arvestades, et dokumentide ja andmete avaldamisega täidetakse valitsuse kohustusi ja läbipaistvuse eesmärgi, kaasa arvatud valitsuse tegevuse aruandekohustus, korratavus, jätkusuutlikkus ja usaldatavus; arvestades, et dokumente või andmeid tuleb avaldada avatud ja standarditud vormingus, et vältida ummikseisu, kui tarkvara või müüja ei pruugi enam olla turul kättesaadav, ning et sõltumatud üksused suudaksid kasutada neid vorminguid mitmekesiste, sealhulgas avatud lähtekoodiga arengu- ja ärimudelites, et tagada valitsus- ja haldusprotsesside jätkumine;
- L. arvestades, et transpordisektor on olnud Euroopa ühtse transpordipiirkonna loomiseks vajalike standardite väljatöötamise ja rakendamise esirinnas;

Üldised seisukohad

- 1. pooldab komisjoni üldist standardimispaketti, mille eesmärk on koos IKT standardeid käsitleva teatise ja standardimise ühisalgatusega luua sidus ja lihtne Euroopa standardimispoliitika, säilitades selle mitmed edukad elemendid, kaotades puudused ning leides sobiva tasakaalu Euroopa, riikliku ja rahvusvahelise mõõtme vahel; toonitab, et Euroopa standardimissüsteemi iga tulevane läbivaatamine peaks põhinema praeguse süsteemi tugevatel külgedel, mis on kindel alus selle edasiarendamiseks, ja läbivaatamise käigus tuleks hoiduda äärmuslikest muudatustest, mis võivad kahjustada süsteemi põhiväärtusi;

2. tunnistab Euroopa standardimissüsteemi spetsiifilisust ja olulisust kõigi sidusrühmade, sealhulgas tööstuse, VKEde, tarbijate ja töötajate seisukohast, ning kutsub komisjoni üles tagama Euroopa süsteemi edasikestmist ja piisavat vahendite hulka süsteemis, et täita määruse nr 1025/2012 eesmärgid, aidates seega muu hulgas kaasa ettevõtete ja tarbijate huvides ning infotehnoloogia vaba liikumise huvides olevale koostalitlusvõimele, õiguskindlusele ja asjakohaste kaitsemeetmete rakendamisele; kutsub komisjoni üles tagama mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisel Euroopa standardimissüsteemi jätkusuutlik eelarve;
3. avaldab heameelt standardimise ühisalgatuse raames loodud standardite asjakohasust turul käsitleva ümarlaua (SMARRT) üle, mis võimaldab komisjoni ja tööstuse vahelist dialoogi, milles käsitletakse sidusrühmadele täiesti läbipaistvalt standardite komitee päevakorrapunkte;
4. märgib, et standardid on vabatahtlik, turupõhine vahend tehniliste nõuete ja suuniste kehtestamiseks, mille kasutamine hõlbustab kaupade ja teenuste vastavusse viimist Euroopa õigusaktidega ja toetab Euroopa poliitikasuundi, kui need standardid on välja töötatud vastutustundlikul, läbipaistval ja kaasaval viisil; rõhutab siiski, et standardeid ei saa pidada ELi õigusaktideks, kuna õigusaktide ja poliitiliste meetmete üle, mis käsitlevad ohutuse ja tarbija-, tervise-, keskkonna- ja andmekaitse taset ning sotsiaalse kaasatuse taset, otsustab seadusandja;
5. tunnustab avatud, standarditud vormingute osa valitsuste, haldusasutuste ja Euroopa institutsioonide läbipaistvusega seotud kohustustes; kutsub liikmesriike üles püüdma kohaldada ühtseid standardeid digitaalse halduse valdkonnas, keskendudes eelkõige õigusasutustele ja kohalikele asutustele; rõhutab, et avatud standardid on olulised riiklike avatud andmete ja arukate linnade poliitikasuundade edasi arendamiseks ning et seetõttu tuleb dokumendid ja andmed avaldada avatud, standarditud vormingus, mida saab hõlpsasti rakendada, et hõlbustada andmete taaskasutamist; toonitab avalike hangete ja avatud standardite rolli ühe pakkujaga seotuse vältimisel;
6. on veendunud, et avatud andmed on endiselt oluline element, eelkõige transpordisektoris, et kasutada ära kõiki digitaalse ühtse turu eeliseid, näiteks mitmeliigilise transpordi edendamist ja arendamist; rõhutab seetõttu, et on vaja rohkem õiguskindlust, eelkõige seoses omandiõiguse ja vastutusega; kutsub komisjoni seega üles avaldama viivitamata standardite väljatöötamise tegevuskava, mille eesmärk on ühtlustada riigi rahastatud transpordiandmed ja programmeerimisliidesed, et edendada andmemahukat innovatsiooni ja uute transporditeenuste osutamist;
7. rõhutab, et praegune katseasutuste akrediteerimise süsteem ei taga alati, et vabatahtlikult Euroopa standardeid kohaldavad turul olevad tooted ja teenused neile standarditele vastavad; peab kahetsusväärseks, et standardimise ühisalgatuses ja Euroopa standardimist käsitlevas liidu iga-aastases töökavas ei pöörata tähelepanu katseasutuste ja standardite akrediteerimisele, ning kutsub komisjoni üles võtma seda aspekti arvesse uute algatuste esitamisel;
8. on seisukohal, et avatud standardid peavad põhinema standardimisprotsessi ja standardite väljatöötamise avatusel ning standardite kättesaadavusel rakendamiseks ja kasutamiseks, kooskõlas määrusega nr 1025/2012 ja WTO põhimõtetega; tunnustab standardi rakendamiseks oluliste patentide tegevuskavas väljendatud komisjoni

kavatsust selgitada küsimusi, mis puudutavad õiglasi, mõistlikke ja mittediskrimineerivaid tingimusi (FRAND) ja standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimist; ergutab komisjoni koos Euroopa standardiorganisatsioonide ja avatud lähtekoodi kogukondadega uurima sobivaid koostööviise;

9. rõhutab, et Euroopa standardimissüsteem peab toetama Euroopa innovatsiooni ja suurendama liidu konkurentsivõimet, parandama Euroopa positsiooni rahvusvahelises kaubanduses ning suurendama kodanike heaolu; peab seepärast oluliseks, et Euroopa kaitseks oma kesksel rollil rahvusvahelises standardimissüsteemis, ja rõhutab, kui oluline on edendada Euroopa standardeid ülemaailmsel tasandil kolmandate riikidega kaubanduslepingute üle peetavatel läbirääkimistel; rõhutab, et Euroopa standardimissüsteemile tuleksid kasuks ka Euroopa standardiorganisatsioonide poolt sõlmitud partnerluslepingud kolmandate riikide standardiorganisatsioonidega, ja märgib, et määruse nr 1025/2012 artiklites 13 ja 14 nähakse juba ette paljude standardite väljatöötamisega tegelevate organisatsioonide kaasamist IKT valdkonna riigihangetes; soovib, et Euroopa standardiorganisatsioonid kaaluksid tihedamat koostööd kolmandate riikide riiklike standardiorganisatsioonidega, sealhulgas partnerstandardiorganisatsioonidega, et kasutada tiheda kooskõlastamise pakutavaid võimalusi; ergutab komisjoni, liikmesriike ja Euroopa standardiorganisatsioone jätkama tööd ülemaailmsete standardite loomise nimel, pöörates standardimistöö osaledes tähelepanu ka piirkondlikule kontekstile ja standardi asjakohasusele;
10. rõhutab, et rahvusvaheline koostöö standardimise valdkonnas aitab tagada läbipaistvust, tõhusust ja sidusust ning loob tööstussektori jaoks konkurentsi soodustava keskkonna – hea näide on IKT valdkonna jaoks loodud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum (WP.29);
11. rõhutab, et rahvusvaheliste organisatsioonide poolt vastu võetud standardid ei kuulu enamasti määruse nr 1025/2012 kohaldamisalasse, ning soovib Euroopa standardiorganisatsioonidel toetada neid alles pärast liidusisest heakskiitmisprotsessi, millesse on kaasatud sidusrühmade esindajad, näiteks III lisas loetletud organisatsioonid – see kehtib eelkõige Euroopa õigusaktide rakendamist toetavate ühtlustatud standardite puhul;
12. on arvamusel, et Euroopa standardiorganisatsioonide välja töötatavad standardid peaksid igal juhul olema kaasavad, jätkusuutlikud, ohutud ja kvaliteetsed, kõik sidusrühmad peaksid neile õiglaselt ligi pääsema ja neis peaks kõiki sidusrühmi õiglaselt kohtlema, nende keskkonnamõju peaks olema minimaalne ning nad peaksid tagama isikuandmete ja eraelu puutumatuset piisava kaitse;
13. peab hädavajalikuks, et komisjon ja liikmesriigid teeksid ELi tööstusega koostööd, et hõlbustada Euroopa pitseriga rahvusvaheliste standardite vastuvõtmist 5G-tehnoloogiate määratlemisel ja kasutuselevõtul;
14. peab kahetsusväärseks, et erinevad siseriiklikud standardid näiteks kaubaveo- ja logistikasektoris takistavad endiselt siseturu toimimist, ning kutsub seetõttu komisjoni ja Euroopa standardiorganisatsiooni üles töötama välja asjakohased standardid, et vajadusel ühtlustada riigitasandi tingimused ja kõrvaldada sellega kõik võimalikud tõkked siseturu loomise teel; rõhutab, et sellega seoses on vaja püüda ühtlustada kõik transpordiliike hõlmavad standardid;

15. juhib tähelepanu ka sellele, et lisaks turu killustumise ärahoidmisele võib standardimine aidata märkimisväärselt vähendada halduskoormust ja transpordikulusid kõikide ettevõtete jaoks (nt e-dokumentide kasutamisega), kuid eriti VKEde puhul, ning lihtsustada ELi õigusaktide nõuetekohast jõustumist (nt digitaalsete sõidumeerikute või elektrooniliste teemaksusüsteemide abil);
16. märgib, et määrus nr 1025/2012 on parandanud Euroopa standardimissüsteemi kaasavust, võimaldades VKEde, tarbijate, töötajate ja keskkonnakaitseorganisatsioonide aktiivset osalemist standardimisprotsessis, ning julgustab jätkama tööd selles suunas, et kõik oleksid piisavalt esindatud ning saaksid osaleda Euroopa standardimissüsteemis ja kasutada seega täielikult ära standardimise eeliseid; palub komisjonil, Euroopa ja riiklikel standardiorganisatsioonidel leida parimad moodused selle eesmärgi saavutamiseks ja ulatuslikuma kaasamisega seotud probleemide, muu hulgas vähese teadlikkuse, lahendamiseks;
17. väljendab heameelt ETSI püüdluste üle tagada Euroopa VKEdele hõlbus juurdepääs ning ETSI pikaajalise strateegia üle (aastateks 2016–2021), milles käsitletakse just sektoritevahelist koostööd;
18. tõdeb, et standardeid on hakatud kiiremini kehtestama, ning tuletab meelde, et tähtis on leida hea tasakaal õigeaegse väljatöötamise ja standardite kvaliteedi vahel;
19. on arvamusel, et lisaks standardimiskogukondades leiduvatele olemasolevatele headele tavadele võivad avalikkuse teadlikkuse suurendamine kavandatud standarditest, kõigi asjakohaste sidusrühmade nõuetekohane ja varajane kaasamine ning standardimise kvaliteedi parandamise taotlused veelgi suurendada standardimissüsteemi läbipaistvust ja usaldusväärsust;
20. kutsub komisjoni lisaks üles pöörama tähelepanu ja andma toetust kandidaatriikide jõupingutustele ühtlustada oma standardid Euroopa standarditega, et vähendada olemasolevaid kitsaskohti;

IKT standardid

21. pooldab IKT standardimise prioriteete käsitlevat teatist, milles sätestatakse strateegiline lähenemisviis IKT-tehnoloogia standardimisele, kuid palub komisjonil selgelt määratleda teatise, IKT standardimise töökava, paketi „Standardid 21. sajandiks“ ja iga-aastase töökava kooskõlastamine;
22. märgib, et hiljutine tehnoloogiate lähendamine ning ühiskonna, ettevõtete ja avalike teenuste digitaliseerimine muudab hädusamaks üldise ja IKT standardimise traditsioonilist vahet; leiab, et IKT standardimine peaks olema Euroopa digitaalse strateegia osa, et luua mastaabisäästu, säästa eelarvevahendeid ja suurendada Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet ja innovaativsusust ning kaupade ja teenuste sektori- ja piiriülest koostalitlusvõimet vabatahtlike standardite kiirema määratlemise kaudu, mis peaks toimuma avatult ja konkurentsivõimeliselt, et VKEedel oleks neid standardeid lihtne rakendada;
23. rõhutab vajadust tihedama koostöö järele IKT standardijate, eriti Euroopa standardiorganisatsioonide vahel ning kutsub Euroopa standardiorganisatsioone üles

välja töötama ühist iga-aastast töökava, milles on kindlaks tehtud ühist huvi pakkuvad sektoriüleised valdkonnad;

24. rõhutab, et avatud, vabatahtlikud, kaasavad ja konsensusel põhinevad standardimisprotsessid on siiani olnud tõhusad, sest nad soodustavad innovatsiooni, vastastikust seotust ja tehnoloogia kasutuselevõttu, ning tuletab meelde, et sama tähtis on tagada asjakohased investeeringud tippasemel tehnoloogiasse, vastav oskusteave ja tippasemel tehnoloogia väljatöötamine ning toetada VKEsid;
25. nõuab tungivalt, et komisjon teeks Euroopa standardiorganisatsioonidele ülesandeks anda oma panus kvaliteetsete, koostalitlevate ja avatud standardite koostamisse eesmärgiga võidelda nende killustumise vastu ja toetada nende laiemat kehtestamist, ning tunnustaks olemasolevaid ökosüsteeme ja erinevaid ärimudeleid, mis toetavad digitehnoloogia arengut, sest see suurendaks IKT väärtusahelate sotsiaalset, majanduslikku ja keskkonnaalast jätkusuutlikkust ning kinnitaks avalikes huvides võetud kohustust tagada eraelu puutumatus ja andmekaitse;
26. rõhutab tungivat vajadust kohandada IKT standardimise poliitikat turu ja poliitiliste arengutega, sest see tooks kaasa oluliste, koostalitlusvõimet nõudvate Euroopa poliitiliste eesmärkide saavutamise (nt kättesaadavus, turvalisus, e-äri, e-valitsus, e-tervis ja transport); soovib, et komisjon ja Euroopa standardiorganisatsioonid peaksid prioriteetseks standardeid 5G, pilvandmetöötluse, asjade interneti, andmete ja küberjulgeoleku valdkondades ning vertikaalsetes valdkondades nagu „ühendatud ja automaatne juhtimine ja intelligentsed transpordisüsteemid“, „arukad linnad“, „arukas energietika“, „kõrgtehnoloogiline tootmine“ ja „arukad elukeskkonnad“;
27. rõhutab, et tuleb rajada avatud, koostoimiv IKT ökosüsteem, mis tugineb viiele IKT prioriteetsele standardile, ergutades konkurentsi väärtuste loomisel, mis paneks lakkama innovatsiooni; on seisukohal, et
 - 5G valdkonna standardid peaksid võimaldama mahu, usaldusväärsuse ja latentsusaja osas tõelist põlvkonnavahetust, võimaldades tulla toime liikluse eeldatava kasvuga ja sellel rajanevate teenuste mitmesuguste vajadustega;
 - küberjulgeoleku standardid peaksid võimaldama sisseprojekteeritud turvet ning vastama lõimprivaatsuse põhimõtetele, toetama võrkude paindlikkust ja riskijuhtimist, samuti tulema toime kiiresti kasvavate küberohtudega kõikide IKT tehnoloogiate arengule;
 - pilvandmetöötluse standardid peaksid üksteisele lähenema, et võimaldada koostalitlusvõimet pilve kõikides aspektides, mis omakorda tagaks ülekantavuse;
 - andmestandardid peaksid toetama valdkondadevahelisi sektoriüleseid andmevoogusid, millega saavutada andmete ja metaandmete parem koostalitlusvõime, sealhulgas semantifitseerimine, ning aitama arendada suurandmete etalonarhitektuuri;
 - asjade interneti standardid peaksid kaotama praeguse killustatuse, ilma et see pidurdaks väga kiiresti areneva sektori innovatsiooni;
28. tunnistab, et tõhusad 5G-sidevõrgud sõltuvad täielikult ühistest standarditest, mis

aitavad tagada koostalitlusvõime ja turvalisuse, ent tuleb meelde, et usaldusväärse 5G-võrgu peamine tugisammas on kõrgjõudlusega võrgu väljaarendamine;

29. märgib, et andmepõhise majanduse edu sõltub ulatuslikumast IKT ökosüsteemist, sealhulgas kõrgelt haritud ekspertidest ja vajaliku oskusteabega töötajatest, et kaotada digitaalne lõhe ja tõrjutus;
30. kutsub komisjoni üles koguma statistilisi andmeid, et paremini hinnata digitaliseerimise ja IKT mõju transpordile ja turismile;
31. on teadlik IKT standarditega seotud platvormide, rühmade, koosolekute ja kanalite kasvavast hulgast; kutsub komisjoni üles muutma standardimisega tegelevate platvormide ja kooskõlastamismehhanismide hulka otstarbekohasemaks ning kaasama standardiorganisatsioone uutesse algatustesse, et vältida sidusrühmade jõupingutuste dubleerimist; rõhutab vajadust IKT standardeid ja standardimise prioriteete eri organisatsioonide vahel paremini kooskõlastada, ja nõuab tungivalt, et komisjon teavitaks viivitamata sidusrühmi IKT standarditega seotud käimasolevate algatuste praegusest etapist;
32. rõhutab, et digitaliseerimine toimub kiiresti ning on üks oluline majandust edasi viiv jõud; rõhutab vertikaalsete tööstusharude tõhusa digitaliseerimise tähtsust, sest sellest saavad kasu VKEd ning eeskätt tarbijad nii Euroopa, riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil, ja toonitab vajadust esindada asjakohaselt nende huvisid rahvusvahelise IKT standardimise protsessi raamistikus;
33. toetab komisjoni kavatsust uurida selliseid algatusi nagu usaldusväärse asjade interneti märgis ja sertifitseerimissüsteem, mis võivad aidata suurendada usaldust asjade interneti seadme privaatsuse ja otsast lõpuni turvalisuse taseme vastu, andes mõõdetavaid ja võrreldavaid hinnanguid võimalike riskide kohta, mis seonduvad asjade interneti seadme või teenuse käitlemise ja kasutamisega; on seisukohal, et need tuleks välja töötada vajaduse korral ja juhul, kui asjade interneti seadmetel võib olla mõju asjaomasele taristule, tehes seda nõuete alusel, mis on kehtestatud küberjulgeoleku direktiivis, mis tuleks võtta aluseks turvanõuete määratlemisel; märgib, et mis tahes selline märgis peab olema vajadusel kohandatav tehnoloogia muutustega ja võtma arvesse ülemaailmseid standardeid;
34. palub komisjonil asuda juhtrolli sektoritevaheliste, keeleüleste standardite edendamisel ning eraelu puutumatus austavate, usaldusväärsete ja turvaliste teenuste toetamisel;
35. toetab sel eesmärgil konkreetsete ja mõõdetavate miinimumnõuete määratlemist, milles võetakse arvesse asjade interneti seadmete või teenuste pikaajalist jätkusuutlikkust ja usaldusväärset, samuti tööstusstandardile vastavaid arvutite turvalisuse ja jätkusuutlikkuse standardeid; selline loetelu peaks sisaldama näiteks kohustust teha minimaalse ajavahemiku jooksul pärast ostmist kättesaadavaks ajakohastatud versioonid ning tootja või tarnija kohustust anda teatud ajavahemiku vältel pärast haavatavuse avastamist ja sellest teavitamist välja ajakohastatud versioon; sel eesmärgil peaks komisjon hindama tööstusharu enesereguleerimise võimalust, arvestades kiirust, millega standardid ja tehnoloogia IKT valdkonnas arenevad, ning mitmekesisust, mis valitseb arendus- ja ärimudelite seas, sealhulgas avatud lähtekoodiga tarkvara, idufirmad ja VKEd;

36. võtab teadmiseks transpordisektoris esinevate küberjulgeoleku probleemide ja ohtude iseärasused; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks neid iseärasusi arvesse, kui ta 2017. aasta lõpuks võtab vastu soovitud küberjulgeoleku standardite osas, mis on transpordisektori ühtse küberjulgeoleku strateegia loomise esimene etapp;
37. märgib, et IKT standardimine on kasulik transpordi ja turismiga seotud teenuste ning mitmeliigiliste transpordilahenduste arendamiseks; palub, et komisjon koos Euroopa standardiorganisatsioonidega pööraksid sellele arengule suuremat tähelepanu, kui nad viivad ellu komisjoni IKT standardimise prioriteetset tegevuskava, ning uuriksid eelkõige standardimise võimalikku rolli turismisektoris esilekerkivate tehnoloogiamuutuste ja uute ettevõtlusmodelite toetamisel; kutsub komisjoni üles võtma kiiresti meetmeid integreeritud ja arukate piletimüügi- ja teabeteenuste ning uute liikuvuskontseptsioonide arendamiseks, näiteks liikuvus kui teenus (Mobility-as-a-Service);
38. märgib, et interneti, internetipanga, suhtlusvõrgustike ja e-tervishoiu algatuste suurenenud kasutamisega suurenevad inimestel turvalisuse ja privaatsuse probleemid, ning et IKT standardid peavad kajastama isikuandmete töötlemise ja selliste andmete vaba liikumisega seotud üksikisikute kaitse põhimõtteid;
39. kutsub komisjoni üles seadma üheks IKT standardimise prioriteediks tootmise digitaalset integratsiooni ning julgustab sideprotokolli ja andmevormingute avatud standardite väljatöötamist tootmiseseadmete digitaalse integratsiooni huvides, et tagada masinate ja seadmete täielik koostalitlusvõime;
40. võtab teadmiseks mõned eelkõige IKT ja standardi rakendamiseks oluliste patentide asjus tekkinud mureküsimumused ja tunnustab, et kindel, õiglane ja põhjendatud intellektuaalomandi õiguste poliitika soodustab investeringuid ja innovatsiooni ning hõlbustab digitaalse ühtse turu ja uute tehnoloogiate kasutuselevõtmist, eriti seoses 5G ja asjade interneti seadmete kasutusele võtmisega, sest nad sõltuvad väga standardimisest; rõhutab, et on oluline säilitada standardi rakendamiseks oluliste patentide jaoks tasakaalustatud standardimisraamistik ja tõhusad litsentsimistavad, mis põhinevad õiglaste, mõistlike ja mittediskrimineerivate tavade (FRAND) meetodikal ja lahendavad nii standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsiandjate kui -saajate õigustatud muresid, tagades samas, et standardimisprotsess pakub võrdseid võimalusi igas suuruses ettevõtjatele, sealhulgas VKEdele, et nad saaksid teha koostööd vastastikku kasulikul viisil; toetab komisjoni püüdlusi tagada digitaalsete komponentide koostalitlusvõime saavutamine erinevate litsentsimislahenduste ja ärimudelitega;
41. nõuab tungivalt, et komisjon täpsustaks viivitamata õiglase, tõhusa ja jõustatava FRAND-tingimustel (s.o õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel) põhineva litsentsimismeetodi põhielemente, võttes arvesse nii standardi rakendamiseks olulisi patente sisaldavate standardite õiguste omajate kui nende rakendajate huve, õiglast tulu investeringutelt ning avatud jätkusuutliku standardimisprotsessi käigus välja töötatud tehnoloogia laialdast kättesaadavust; palub komisjonil võtta arvesse Euroopa Liidu Kohtu otsust kohtuasjas C-170/13 (Huawei vs. ZTE) vahel, kuna sellega luuakse tasakaal standardi rakendamiseks oluliste patentide omanike ja standardi rakendajate vahel eesmärgiga teha lõpp patendirikkumistele ja tagada tõhus vaidluste lahendamine; kutsub komisjoni samuti üles parandama patendi kohaldamisalaga seotud

teabe määratlust ja käsitlema VKEde ja suurte ettevõtjate vahel esinevast teabe ebahühtlusest tulenevaid küsimusi, suurendama standardi rakendamiseks olulise patendi deklaratsiooni läbipaistvust ning parandama selle teabe kvaliteeti, mida antakse standardi rakendamiseks olulise patendi seose kohta toodetega; on arvamusel, et standardi rakendamiseks oluliste patentide arendajate hüvitamise aluseks peavad olema õiglasel, proportsionaalsel ja mittediskrimineerival tingimused ning läbipaistvad, mõistlikud, prognoositavad ja jätkusuutlikud autoritasu määrad, välja arvatud juhul, kui arendajad otsustavad teha standardi kättesaadavaks ilma rahalise hüvitiseta; tunnistab siiski, et on olemas erinevaid ärimudeleid, näiteks litsentsitasuta õigused ja avatud lähtekoodiga tarkvara rakendamine, ja seega tuleks õigusaktides ja aruteludes jätkuvalt tunnustada kõikide mudelite kasutamist, sealhulgas kõigi turusektorite ja intellektuaalomandi õiguste omajate õiguste alusel;

42. märgib vajadust tõenditel põhineva lähenemisviisi järele litsentsimisraamistiku järelevalves ja edasiarendamises, et tagada dünaamiline ökosüsteem, mis looks lisaväärtust ja töökohti;
43. kutsub komisjoni üles avaldama iga kahe aasta tagant koostatavaid aruandeid, mis tõendavad tegelikke juhtumeid, mille puhul a) standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimata kasutamine (st rikkumine) kestis 18 kuud või kauem ning b) esines standarditega seotud juurdepääsuprobleeme, mille põhjuseks oli õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel alustel litsentsimise kohustuse süsteemne mittetäitmine;
44. kutsub komisjoni üles viima lõpule arutelu teaduse pilve „tajutava vajaduse“ kohta ja võtma tihedas kooskõlas liikmesriikidega viivitamatult meetmeid seoses Euroopa avatud teaduse pilvega, mis peaks sujuvalt integreerima olemasolevaid võrgustikke, andmeid ja suure jõudlusega arvutisüsteeme ning e-taristu teenuseid kõigis teadusvaldkondades ühise poliitika ja IKT standardite raamistikus;

Euroopa standardid 21. sajandiks

45. tunneb heameelt komisjoni standardimispaketi „Standardid 21. sajandiks“ üle ja on seisukohal, et standardimissüsteem tuleks muuta läbipaistvamaks, avatumaks ja kaasavamaks, et võtta täiel määral arvesse kodanike, tarbijate ja VKEde probleeme;
46. peab kahetsusväärseks, et Euroopa Parlamendiga ei konsulteeritud enne paketi vastuvõtmist, ja nõuab, et Euroopa institutsioonid koondaksid eri algatused ühte terviklikku strateegilisse töökavasse, vältides meetmete ja poliitika dubleerimist; rõhutab, et Euroopa Parlamendi asjaomane komisjon võib etendada tähtsat rolli Euroopa Komisjoni volitatud ühtlustatud standardite avalikus kontrollis;
47. nõuab liidu iga-aastase töökava paremat jõustamist, suuremat sidusust ja täpsust;
48. rõhutab, et liidu järgmises iga-aastases töökavas tuleb eraldi käsitleda meetmeid, millega parandatakse kooskõlastamist IKT standardite korra ja muude standardite korra vahel, aidatakse parandada erinevate riiklike standardiorganisatsioonide eeskirju ning suurendatakse Euroopa standardiorganisatsioonide kaasatust, pöörates rohkem tähelepanu artiklis 5 loetletud sidusrühmade rollile;
49. rõhutab, et institutsioonidevaheline dialoog on tähtis iga-aastase töökava

- ettevalmistamiseks, ja ergutab püüdlusi kaasata kõik asjaomased sidusrühmad enne iga-aastase töökava vastuvõtmist iga-aastasessse standardimisfoorumisse, et arutada uusi valdkondi, olemasolevaid probleeme ja standardimisprotsessi vajalikke täiendusi;
50. julgustab liikmesriike investeerima riiklikesse standardimisstrateegiatesse, mis aitavad ja ergutavad ka avalikku sektorit, standardiorganisatsioone, ühiskondlikke sidusrühmi, VKEsid ja riikliku tasandi teadusasutusi töötama välja ja rakendama individuaalseid standardimise tegevuskavasid;
 51. tunneb heameelt standardimise ühisalgatuse üle, soovib kutsuda ka Euroopa Parlamendi algatuses osalema ja sellesse oma panust andma ning rõhutab, et selliste avaliku ja erasektori partnerluste eeskirju peavad järgima kõik sidusrühmad, sealhulgas ELi institutsioonid; kutsub komisjoni üles võtma endale juhtrolli standardimise ühisalgatuse peamiste meetmete ja soovitude rakendamisel ning andma Euroopa Parlamendile saavutatud edusammudest aru 2017. aasta lõpuks;
 52. tervitab standardimise ühisalgatuse raames võetud kohustust töötada välja uuring standardite ja nende kasutamise majandusliku ja sotsiaalse mõju kohta, sealhulgas teave elukvaliteedi, sotsiaalsete ja töötajatega seotud aspektide poliitikameetmete, riskide ja tulemuste kohta; palub komisjonil võtta uuringu aluseks kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed andmed ja analüüsida nii standardimisprotsessi ärimudeleid kui ka eri finantsmudeleid, sealhulgas võimalusi ja probleeme, et teha ühtlustatud standardid hõlpsalt kättesaadavaks;
 53. rõhutab, et standardimist tunnustatakse üha rohkem teadus- ja arendustegevuse olulise edendajana ja et standardimine aitab ületada lõhet teadusuuringute ja turu vahel, edendab uurimistulemuste levitamist ja kasutamist ning paneb aluse edasisele innovatsioonile;
 54. palub komisjonil võtta vastu poliitikameetmed, millega kaotatakse liigsed piirangud uuenduslikes sektorites, et ergutada investeringuid teadus- ja arendustegevusse ning standardimisse Euroopa Liidus; märgib, et vertikaalsed tööstusharud peaksid standardimiseks välja töötama oma tegevuskava, tuginedes tööstuse juhitavatele protsessidele, ning ühiste standardite saavutamise kindla soovi olemasolu korral võiksid need standardid saada ülemaailmseteks; usub, et ELi standardiorganisatsioonidel peaks selles protsessis olema eriroll;
 55. nõuab tungivalt, et standardimise ühisalgatuses osalejad tagaksid, et teadusuuringud ja innovatsioon on standardite loomise prioriteetidega paremini kooskõlas;
 56. on seisukohal, et avatud teadmised ja litsentsid on parimad vahendid innovatsiooni ja tehnoloogia arengu kannustamiseks; ergutab ELi rahastamisvahendeid kasutavaid teadusasutusi kasutama avatud patente ja litsentse, et suurendada oma rolli standardite kehtestamisel;
 57. toetab standardimise ja teaduskogukondade vahelise sünergia parandamisele suunatud meetmeid ja standardite edendamist teaduprojektide varases etapis; julgustab riiklikke standardiorganisatsioone tutvustama standardimist teadlastele ja innovaatikakogukonnale, sealhulgas asjaomastele valitsusorganisatsioonidele ja rahastamisasutustele, ning soovib programmi „Horisont 2020“ raames töötada välja

konkreetsed standardimise peatüki;

58. nõuab tungivalt, et komisjon ergutaks Euroopa standardiorganisatsioone tagama, et turgu arvesse võtavad teenusestandardid kajastaksid majanduse suundumust teenusekomponendi suurenemisele ja need standardid töötatakse välja eesmärgiga tagada teenuste ohutus ja kvaliteet ning käsitleda esmatähtsana valdkondi, kus kahju tarbijale on suurim, piiramata seejuures olemasolevaid riiklikke regulatiivseid nõudeid, eelkõige tööõiguse, kollektiivlepingute ja läbirääkimistel kokku lepitud sätteid; tunnistas lisaks, et teenuste standardid on sageli kooskõlas riikide eripäradega ning nende väljatöötamine sõltub turu vajadustest ja tarbijate ning avalikust huvist; rõhutab, et Euroopa teenusestandardite väljatöötamine peaks kaasa aitama teenuste siseturu toimimisele, parandades samal ajal läbipaistvust, kvaliteeti ja konkurentsivõimet ning edendades konkurentsi, innovatsiooni ja tarbijakaitset;
59. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa standardimisprotsessiga tuleb hõlmata standardid, mis parandavad eakate ja puudega inimeste takistusteta juurdepääsu transpordile ja transporditeenustele;
60. on seisukohal, et tänapäeva kiiresti muutuv ja tehniliselt aina keerukam maailm toob kaasa üha suurema hulga standardeid ja spetsifikatsioonide koostamise platvorme, mis ei vasta määruse (EL) nr 1025/2012 alusel tunnustatud standardiorganisatsioonidele, ning et nüüd on VKEde ja mikroettevõtjate osalemise puhul suuremad nõudmised; rõhutab, et toetusmeetmed on tähtsad, et parandada VKEde juurdepääsu standardite väljatöötamis- ja kasutusviisidele;
61. rõhutab platvormide ja andmebaaside ühendamise tähtsust Euroopa tasandil, mis võimaldaks võrkude ja süsteemide paremat koostalitlust;
62. usub, et IKT standardimine ei too kaasa mitte ainult nõuete kehtestamist toodetele, vaid ka uuenduslike tehnoloogiate arendamise;
63. rõhutab, et ühtsed (tehnilised) eeskirjad aitavad kaasa arendus-, tootmis- ja sertifitseerimiskulude vähendamisele ning dubleerimise vältimisele;
64. rõhutab, et rahvastiku vananemine Euroopas nõuab eakate ja puudega isikute ning teiste haavatavate ühiskonnaliikmete vajaduste süsteemset hõlmamist standardite väljatöötamisel, mis on sobiv vahend selleks, et aidata saavutada aktiivne ja terve ühiskond Euroopas ning suurendada toodete ja teenuste kättesaadavust inimestele;
65. juhib tähelepanu asjaolule, et transpordi- ja turismisektori innovatsioon pakub suuri võimalusi ja sellel on positiivne mõju nii ühiskonnale kui ka ELi ettevõtjatele, eelkõige VKEdele ja idufirmadele, ning rõhutab vajadust töötada välja uued standardid, lähenedes võimaluse korral küsimusele valdkonnaülel, ja toetada standardimist, et tagada ELi algatuste nõuetekohane rakendamine digitaliseerimise vallas, näiteks koostoimelised intelligentid transpordisüsteemid (C-ITS), ja tagada transpordirakenduste väljatöötamine ELi satelliitnavigatsioonisüsteemide (Galileo ja EGNOS) raames;

Euroopa standardiorganisatsioonid

66. tunneb heameelt Euroopa standardiorganisatsioonide rolli üle, kuid ergutab looma veel algatusi, et suurendada nende avatust, kättesaadavust ja läbipaistvust, ning soovib neil juhinduda oma töös Euroopa huvidest;
67. tunnistab, et riikliku delegerimise põhimõte on Euroopa süsteemi jaoks äärmiselt tähtis, kuid hoiatab, et vahendid, tehniline oskusteave ja sidusrühmade kaasatus riiklikul tasandil on erinev, ning soovib täiendada riikide delegatsioonide tööd;
68. tunnistab standardite õigeaegse väljatöötamise olulisust, samuti *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viidete tähtsust harmoneeritud standardite puhul; on teadlik sellest, et *Euroopa Liidu Teatajas* viidatakse vähem standarditele, ning palub komisjonil selle põhjuseid uurida ja nendega tegeleda ning vähendada tarbetuid takistusi; soovib sellega seoses komisjoni ekspertide ja uue lähenemisviisi konsultantide suuremat osalemist standardimisprotsessis ning palub komisjonil töötada koos Euroopa standardiorganisatsioonidega välja standardimise hindamise suunised, et aidata komisjoni eri osakondadel, Euroopa standardiorganisatsioonidel ja uue lähenemisviisi konsultantidel hinnata standardeid ühtsel viisil;
69. kordab, et läbipaistev ja kättesaadav kaebemehhanism suurendab Euroopa standardiorganisatsioonide ja standardimisprotsesside usaldusväarsust;
70. julgustab uute info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite, näiteks CEN-CENELEC'i VKEd e-õppevahendi kasutamist, et parandada standardimisprotsesside kättesaadavust ja läbipaistvust; on seisukohal, et digivahendite kasutamine võib hõlbustada sidusrühmade osalemist standardite väljatöötamisel ning pakkuda teavet eelseisva, käimasoleva ja lõpetatud standardimistö kohta;

Strateegilised soovitused

71. palub komisjonil suurendada Euroopa institutsioonide, Euroopa ja riiklike standardiorganisatsioonide ja kõigi asjaomaste sidusrühmade organisatsioonide koostöötamist ja nendevahelist kooskõlastamist iga-aastase standardifoorumi kaudu, tunnistades samal ajal standardite rahvusvahelist konteksti; tunnistab, et valdav enamus standardeid on välja töötatud vabatahtlikult vastusena turu ja tarbijate vajadustele ning toetab seda;
72. nõuab määruse (EL) nr 1025/2012 ranget kohaldamist seoses III lisa organisatsioonide tunnustamisega ning määruse artiklis 24 ettenähtud aruannete avaldamist;
73. nõuab tungivalt, et komisjon ühtlustaks täielikult III lisa organisatsioonide tingimused ja tagaks nende *de facto* takistuste eemaldamise, mis ei võimalda organisatsioone standardimisse tõhusalt kaasata;
74. soovib Euroopa standardiorganisatsioonides läbi vaadata III lisa nimetatud organisatsioonide liikmestaatus, õigused ja kohustused, nagu kaebeõigus, nõuandev pädevus, õigus arvamusele enne standardi vastuvõtmist ning juurdepääs tehnilistele komiteede ja töörühmadele, et hinnata, kas need vastavad määruse nr 1025/2012 nõuetele;
75. palub Euroopa standardiorganisatsioonidel tagada, et Rahvusvahelise

Standardorganisatsiooni (ISO) ja Euroopa Standardikomitee (CEN) vahel sõlmitud Viini leping ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni (IEC) ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) vahel sõlmitud Frankfurdi leping ei takista ega ohusta III lisa organisatsioonide ega riiklike standardorganisatsioonide osalemist standardimisprotsessis;

76. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ja kiirendama Euroopa standarditele toetuvate uute tehnoloogiate turuleviimiseks vajaliku taristu (nt alternatiivkütuste taristu) kasutuselevõttu ja hõlbustama selle rahastamist, muu hulgas moderniseerimise, ümberkujundamise ja lisaseadmetega varustamise teel ning kooskõlas ohutus-, tervishoiu- ja keskkonnanõuetega; rõhutab, et taristu on pikaajaline investering ja selle standardimine peaks seetõttu tagama maksimaalse koostalitlusvõime ning võimaldama tulevasi tehnoloogilisi arenguid ja nende rakendamist;
77. kutsub komisjoni üles tegema koostööd Euroopa ja riiklike standardorganisatsioonidega, et edendada kasutajasõbralike standardite juurdepääsupunktide loomist, mis annaksid standardite kasutajatele abi ja teavet olemasolevate standardite ja nende üldspetsifikatsioonide kohta ja mis suudaksid aidata neil leida nende vajadustele kõige paremini vastavaid standardeid ja suuniseid standardite kasutuselevõtmise kohta; soovib lisaks viia riiklikul ja ELi tasandil läbi teabe- ja koolituskampaaniaid, et standardite rolli edendada, ning julgustab liikmesriike lisama asjakohaseid standarditega seotud kutsealaseid kursusi riiklikesse haridussüsteemidesse;
78. palub komisjonil töötada välja tehnoloogia järelevalvemeetmed, et tunda ära tulevased arengud IKT valdkonnas, millel võiks standardimisest kasu olla, hõlbustada nende tehnoloogiavahendite turule tungimiseks ja käitamiseks vajaliku teabe liikumist ja läbipaistvust ning sellega seoses edendada internetist kergesti kättesaadavaid ja kasutajasõbralikke hindamismehhanisme;
79. soovib, et riiklikud standardorganisatsioonid uuriks, kas on võimalik tagada juurdepääs standarditele sel määral, et standardi kasutaja saaks hinnata standardi asjakohasust; soovib tungivalt, et riiklikud ja Euroopa standardorganisatsioonid võtaksid standarditega seotud tasu määramisel arvesse VKEde ja mittekaubanduslikul eesmärgil kasutatavate sidusrühmade vajadusi;
80. kutsub komisjoni üles koostama Euroopa registrit, milles loetletakse olemasolevaid Euroopa standardeid kõikides ELi ametlikes keeltes, mis sisaldaks ka teavet käimasoleva standardimise kohta Euroopa standardorganisatsioonides, olemasolevaid standardimisvolitusi, edusamme ja otsuseid ametlike vastuväidete kohta;
81. palub komisjonil jälgida IKT standardimisega seotud rahvusvahelisi suundumusi ning vajaduse korral toetada juhtivate Euroopa sidusrühmade osalemist ja nende tegevuse kooskõlastamist asjaomastes standardorganisatsioonides ja strateegiliselt tähtsates standardimisprojektides, et edendada Euroopa regulatiivset mudelit ja huve; julgustab kasutama IKT standardimist käsitlevat Euroopa sidusrühmade platvormi, et viia kokku Euroopa standardorganisatsioonid ja rahvusvahelised IKT standardorganisatsioonid;
82. soovib, et EL võtaks vastu tööstuse etalonarhitektuuri mudeli nr 4.0 (Reference Architecture Model for Industry 4.0) Euroopa tööstuse digitaliseerimiseks;

83. kutsub liikmesriike üles kasutama Euroopa IKT standardeid riigihangemenetlustes, et parandada avalike teenuste kvaliteeti ja toetada uuenduslikke tehnoloogiaid; rõhutab siiski, et standardite kasutamine ei tohiks põhjustada täiendavaid tõkkeid, eelkõige väikeettevõtjate jaoks, kes soovivad osaleda riigihankemenetlustes;
84. palub ELi institutsioonidel, riikide valitsustel ja Euroopa standardiorganisatsioonidel välja töötada suunised poliitikakujundajate koolitamiseks, et aidata neil kaotada ebajärjepidevused, mis tulenevad erinevate töömeetodite kasutamisest eri osakondades ja institutsioonides, ning luua standardimiskultuur ja arusaamad sellest, kuidas standardimisprotsessid töötavad ja millal neid kasutada;
85. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

1. Taust

Euroopa Komisjon esitas 1. juunil 2016 teatiste paketi, milles kirjeldatakse komisjoni nägemust sellest, kuidas Euroopa standardimine peaks järgmisel paaril aastal arenema.

Paketti kuulub neli teatist: teatis „Euroopa standardid 21. sajandiks“, teenusestandardite erisuunised: „Tapping potential of European service standards to help Europe’s consumers and businesses“ (Euroopa teenusestandardite potentsiaali ärakasutamine, et aidata Euroopa tarbijaid ja ettevõtjaid), artikli 24 kohane aruanne ja õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) hindamine, komisjoni talituste töödokument ja Euroopa standardimist käsitlev liidu 2017. aasta töökava.

Paketti kuulub ka komisjoni otsus, milles nähakse ette standardimise ühisalgatuse raamistik ehk avaliku ja erasektori organisatsioonide tihe partnerlus, mille eesmärk on tegeleda standardite väljatöötamise protsessi praeguste probleemidega ja edendada Euroopa standardikeskust, kus standardeid töötatakse välja õigel ajal, avatud, läbipaistval ja kaasaval viisil.

Standardimise ühisalgatust täiendab Euroopa Komisjoni teatis „IKT standardimise prioriteetid digitaalsel ühtsel turul“, mis võeti vastu 2016. aasta aprillis. IKT-teatistes nähakse ette konkreetsete meetmed IKT standardimisprotsessi kiirendamiseks, keskendudes viiele prioriteetsele valdkonnale: 5G, pilvandmetöötlus, asjade internet, andmetehnoloogia ja küberturvalisus.

Komisjoni üldise standardimispaketi, IKT standardeid käsitleva teatise ja standardimise ühisalgatuse ühine eesmärk on luua ühtne ja sidus Euroopa standardimissüsteem, mis kohandub muutuva keskkonnaga, toetab mitut poliitikavaldkonda ning toob kasu ja prognoositavust tarbijatele ja ettevõtjatele.

Praegu töötatakse Euroopa standardipoliitikat välja erinevate poliitikavahendite kaudu, nagu Euroopa standardimist käsitlev liidu iga-aastane töökava ja IKT standardimise töökava ning eri platvormid, nagu standardikomitee ja IKT standardimist käsitlev Euroopa sidusrühmade platvorm.

Oma paketi tunnistab komisjon, et neid algatusi tuleb kooskõlastada. Selleks teeb komisjon ettepaneku võtta iga aasta juulis vastu Euroopa standardimist käsitlev liidu töökava, millele eelneb alates 2017. aastast institutsioonidevaheline dialoog Euroopa Parlamendi ja teiste ELi institutsioonide täielikul osalusel. Igal aastal põhineb institutsioonidevaheline dialoog ühtsel komisjoni aruandel eespool nimetatud algatuste rakendamise kohta.

Euroopa Parlamendi raporti eesmärk on toetada ühtse ja sidusa ELi standardipoliitika ideed, mis on poliitilises tegevuskavas tähtsal kohal ja mille prioriteete arutatakse regulaarselt Euroopa Parlamendiga.

Raportööri eesmärk on anda panus käimasolevasse arutellu ja määratleda Euroopa Parlamendi prioriteetid vastuseks komisjoni standardimispaketile, standardimise ühisalgatusele ja IKT-teatisele. Lisaks täiendab raport esimest institutsioonidevahelist arutelu, mis on kavandatud 2017. aasta kevadesse, ja Euroopa standardimist käsitlevat liidu 2018. aasta töökava, mille komisjon võtab vastu 2017. aasta juulis.

II. Raportööri üldised märkused

Käesolev raport tugineb mitmele punktile, mida raportöör peab äärmiselt tähtsaks Euroopa

standardimissüsteemi tuleviku arutamisel.

Raportöör on arvamusel, et standardid on vajalikud vahendid ühtse turu toimimiseks, Euroopa konkurentsivõime, majanduskasvu ja innovatsiooni suurendamiseks, kvaliteedi ja tulemuslikkuse toetamiseks, tarbijate, ettevõtjate, töötajate ja keskkonna kaitsmiseks ning võrgustike ja süsteemide koostalitluse arendamiseks.

Standardimiskeskond muutub aga kiiresti tulenevalt uuest tehnoloogiast, digilahenduste aina suuremast kaasamisest ülemaailmsetesse tööstuslikesse väärtusahelatesse ja kiiresti arenevast rahvusvahelisest kontekstist ning vaja on uut hoogu, et reageerida tõhusalt tööstuse, tarbijate, töötajate, keskkonnaorganisatsioonide ja teiste sidusrühmade standardimisega seotud vajadustele.

Raportöör avaldab heameelt komisjoni üldise standardimispaketi, IKT standardeid käsitleva teatise ja standardimise ühisalgatuse üle, kuid näeb mitut käsitlemist vajavat praktilist takistust, eelkõige seoses süsteemi kaasatuse, avatuse ja läbipaistvusega ning III lisa sidusrühmade organisatsioonide esindatusega.

Raportöör leiab, et kõige edukamad standardid on need, mis on välja töötatud tööstuse, avaliku sektori asutuste, tarbijate, töötajate ja kodanike üldisel toetusel. Seetõttu toetab raportöör ainulaadset Euroopa süsteemi, mis võtab arvesse mitte ainult suurtööstuse ja avaliku sektori asutuste, vaid ka VKEde, tarbijate ja kodanike panust.

Raportöör arvab, et tõhus Euroopa standardimissüsteem peab põhinema tööstuse, avaliku sektori asutuste, standardiorganisatsioonide ja teiste selliste huvitatud isikute tihedal partnerlusel ja koostööl, kes töötavad koos kaasatusel, avatusel, läbipaistvusel ja konsensusel põhinevas süsteemis, et määratleda praeguste või tulevaste toodete, tootmisprotsesside, teenuste ja meetodite strateegilised tehnilised ja kvaliteedinõuded.

Lisaks tunnistab raportöör, et standardid on vabatahtlik turupõhine vahend Euroopa õigusaktide ja poliitika elluviimisel abiks olevate tehniliste nõuete ja suuniste kehtestamiseks, kui standardid on välja töötatud läbipaistval ja kaasaval viisil, kuid rõhutab, et poliitilised otsused tervishoiu, ohutuse ja keskkonnakaitse taseme kohta tuleks jätta seadusandja hooleks.

Samamoodi mõistab raportöör, et tähtis on edendada Euroopa standardeid ja Euroopa standardimissüsteemi maailmas, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada selles suunas ja pöörata standardimistöös osaledes rohkem tähelepanu standardite rollile ja tähtsusele maailmas.

III. IKT standardid

Raportis tunnistatakse, et nii koostalitlusvõimel kui ka standardimisel on tähtis roll digitaalses arengus. Tehnoloogia lähendamine ning ühiskonna, ettevõtete ja avalike teenuste digitaliseerimine ähmastab traditsioonilisi piire üldise standardimise ja IKT standardimise vahel, kuid komisjon tegi ikkagi ettepaneku töötada IKT standardimise ja muu standardimistegevuse jaoks välja erinevad poliitikavahendid.

Seepärast palutakse raportis, et komisjon määratleks selgelt, kuidas viia vastavusse IKT standardimise töökava, prioriteetsete IKT standardite kava, pakett „Standardid 21. sajandiks“ ja iga-aastane töökava, ning tehakse mõned soovitusel asjade interneti täiustamiseks.

Raportöör rõhutab, et Euroopa peaks toetama avatud standardimisprotsesse kui innovatsiooni, seotuse ning õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel litsentsitingimustel (nn FRAND kohustus) põhineva tehnoloogia kasutuselevõtmise soodustajaid, et võtta arvesse nii standardi

rakendamiseks oluliste patentide omanike kui ka võimalike litsentsisaajate seaduslikke huve ning tagada, et standardimises kehtivad võrdsed tingimused ja igas suuruses ettevõtjatel on võimalik teha vastastikku kasulikku koostööd.

IV. Tervikliku lähenemisviisi vajadus seoses Euroopa standarditega 21. sajandiks

Raportöör arvab, et standardimisprotsess hõlmab enam kui ainult majanduslikke aspekte. Raportöör rõhutab, et standardite väljatöötamises osalevad sidusrühmad peavad omaks võtma tervikliku ja ühise lähenemisviisi, et standardimisprotsessis võetaks täiel määral arvesse VKEde, tarbijate ja kodanike eesmärke, eelkõige neid, mis on seotud majanduslike, sotsiaalsete, tervishoiu- ja keskkonnaprobleemidega.

Lisaks peab raportöör kahetsusväärseks, et komisjon ei konsulteerinud Euroopa Parlamendiga nõuetekohaselt enne paketi vastuvõtmist, ja nõuab tungivalt, et komisjon tooks koos teiste Euroopa institutsioonide, Euroopa standardiorganisatsioonide ja muude asjaomaste sidusrühmadega eri algatused kokku ühte terviklikku strateegilisse töökavasse.

Raportis soovitatakse Euroopa standardimist käsitlevat liidu iga-aastast töökava paremini jõustada, täiendada ja muuta see sidusamaks, eelkõige kooskõlastades omavahel IKT standardimise ja muu standardimistegevuse ning korraldada enne Euroopa standardimist käsitleva liidu iga-aastase töökava vastuvõtmist iga-aastane standardimisfoorum, et eri sidusrühmad oleksid paremini kaasatud institutsioonidevahelisse dialoogi.

Raportöör tervitab standardimise ühisalgatust ja peab vajalikuks, et majanduslikku ja sotsiaalset mõju käsitlev uuring sisaldaks ka andmeid standardimisprotsessi ärimudeli ja eri finantsmudelite mõju kohta.

Teenusestandardeid käsitlevas teatises toetab komisjon teenuste sektori standardite väljatöötamist. Raportöör pooldab komisjoni lähenemisviisi, kuid leiab, et selles tuleks eesmärgiks seada sidusrühmade vajaduste parem mõistmine ja pidada esmatähtsaks valdkondi, kus kahju tarbijale on kõige suurem, piiramata seejuures olemasolevaid riiklikke reguleerivaid nõudeid, eelkõige tööõiguse sätteid, kollektiivlepinguid ja kollektiivlääbirääkimisi.

Peale selle rõhutab raportöör, et tähtis on toetada VKEde osalemist standardite väljatöötamise protsessis ja olemasolevate standardite kasutamises.

V. Euroopa standardiorganisatsioonid

Raportöör annab ka mõned soovitused selle kohta, kuidas suurendada standardimismenetluste kättesaadavust ja läbipaistvust Euroopa Standardikomitees (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitees (CENELEC) ja Euroopa Telekomunikatsioonistandardite Instituudis (ETSI) ning kuidas tugevdada süsteemi, tagades samas, et standardite väljatöötamine oleks jätkuvalt avatud, läbipaistev ja juhinduks Euroopa huvidele, pakuks võrdset juurdepääsu ja võtaks arvesse kõigi nende sidusrühmade huve, kes soovivad mõjutada standardimisprotsessi ja osaleda standardite väljatöötamises.

VI. Strateegilised soovitused

Raportis antakse mõned strateegilised soovitused, mida Euroopa Komisjon peaks arvesse võtma institutsioonidevahelises dialoogis ja 2018. aasta tööprogrammis.

Raportöör leiab, et komisjon peab suurendama koostoimet ja kooskõla standardiorganisatsioonide ja sidusrühmade organisatsioonide vahel ning vastu võtma tegevuskava III lisa organisatsioonide tõhusa kaasamise *de facto* takistuste kaotamiseks. Raportis tehakse strateegiline soovitus anda III lisa organisatsioonidele eriliikme staatus eriõiguste ja -kohustustega ning ühtlustada täielikult nende organisatsioonide tingimused riikide ja Euroopa tasandil.

Et suurendada veelgi VKEde juurdepääsu standardimisprotsessile, soovitab raportöör luua kasutajasõbralikud ühtsed juurdepääsupunktid standardite kasutajatele abi ja teabe jagamiseks.

Raportöör soovitab, et Euroopa standardimissüsteemi rolli suurendamiseks maailmas jälgiks komisjon rahvusvahelist IKT standardimist ja vajaduse korral rahastaks Euroopa ekspertide osalemist rahvusvahelisel tasandil, et edendada Euroopa reguleerimismudelit ja huve.

Lõpuks soovitab raportöör suurendada teadlikkust ja teadmisi standardite kohta, töötades välja suunised poliitikakujundajate koolitamiseks, et selgitada, kuidas standardimine toimub ja millal seda kasutada.

29.3.2017

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

Euroopa standardid – määruse (EL) nr 1025/2012 rakendamine

(2016/2274(INI))

Arvamuse koostaja (*): Hans-Olaf Henkel

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

ETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et tööstuse juhitud, vabatahtlik ja konsensusel põhinev info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) standardimine avatuse, läbipaistvuse, erapooletuse, sidususe ja kaasavuse alusel peaks olema edukas ja tulemuslik ning sellest peaksid saama kasu Euroopa tarbijad, töötajad ja tööstus;
2. juhib tähelepanu asjaolule, et IKT-standardid on hädavajalikud, et kujundada välja digitaalne ühtne turg, lihtsustada üleminekut andmepõhisele digiteeritud majandusele ning toetada Euroopa majanduse konkurentsivõimet maailmas; rõhuta, et IKT standardimine peab olema Euroopa tööstusstrateegia oluline osa, kuna koostalitlusvõime võimaldab mastaabisäästu ja innovatsiooni ning toetab turulepääsu ja töökohtade loomist;
3. võtab teadmiseks, et digiteerimisega kaasneb praegu raskusi kõikide sektorite jaoks ning et tehnoloogilised muutused toimuvad üha kiiremini ja et standardite kehtestamist käsitlevad foorumid on laialt levinud, ning tunnistab vajadust kohandada Euroopa standardimisprotsesse vastavalt uutele oludele;
4. tunnistab, et IKT standardimine on strateegiliselt tähtis ning nõuab jätkuvat dialoogi Euroopa Parlamendi, komisjoni, nõukogu ja Euroopa standardiorganisatsioonide vahel;
5. rõhutab vajadust tihedama koostöö järele IKT standardijate, eriti Euroopa standardiorganisatsioonide vahel ning kutsub Euroopa standardiorganisatsioone üles välja töötama ühiseid iga-aastaseid töökavu, milles on kindlaks tehtud ühist huvi pakkuvad sektoriteülesed valdkonnad;

6. tunnistab, et ELi koordineeritud ja optimeeritud osalemine ülemaailmsel IKT foorumitel ja rahvusvahelistes standardimisorganisatsioonides on strateegilise tähtsusega;
7. palub komisjonil ratsionaliseerida platvormide arvu ja koordineerimise mehhanisme;
8. palub komisjonil aktiivselt edendada Euroopa standardeid rahvusvahelisel tasandil ja välja töötada tegevuskava tihedamaks koostööks, mis põhineb rahvusvaheliste partneritega ühist huvi pakkuvatel aladel;
9. rõhutab, et IKT standardimine ja tehnilised kirjeldused on olemuselt ülemaailmsed ning nõuab, et Euroopa standardiorganisatsioonid oleksid jätkuvalt pühendunud ülemaailmsete standardite kasutuselevõtule Euroopas, samuti nõuab kolmandate riikidega intensiivsemat koostööd, mis peab olema läbipaistev, kaasav ja konsensusele orienteeritud; palub, et komisjon määraks kindlaks, missugused on tõestatult parimad standardid avalike hangete jaoks, võttes arvesse ELi õigust ja poliitikat; palub, et komisjon kiirendaks Euroopa IKT standardite loendi Euroopa Liidu Teatajas avaldamise menetlust;
10. rõhutab, et õiglane kaubandusleping ELi ja kolmandate riikide vahel võib aidata kaasa ühiste rahvusvaheliste eeskirjade väljatöötamisele standardimise valdkonnas;
11. rõhutab, et rahvusvaheline koostöö standardimise valdkonnas aitab tagada läbipaistvust, tõhusust ja sidusust ning loob tööstussektori jaoks konkurentsi soodustava keskkonna – hea näide on IKT valdkonna jaoks loodud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum;
12. peab hädavajalikuks, et komisjon ja liikmesriigid teeksid ELi tööstusega koostööd, et toetada Euroopa patendiga rahvusvaheliste standardite vastuvõtmist 5G-tehnoloogiatega määratlemisel ja kasutuselevõtul;
13. nõuab tungivalt, et komisjon kaaluks 5G-võrgu, pilvandmetöötluse ning andme- ja küberturbe lähendamist kolmandate riikidega;
14. ergutab komisjoni ja Euroopa standardiorganisatsioone pakkuma tehnilist abi, et toetada Euroopa standardite, institutsioonilise struktuuri ja standardimisprotsesside rahvusvahelistumist väljaspool ELi;
15. palub, et komisjon alustaks võimalikult kiiresti standardimise ühisalgatuse elluviimist, sest seda näeb ette ühtse turu strateegia;
16. rõhutab, et standardimist tunnustatakse üha rohkem teadus- ja arendustegevuse olulise edendajana ja et standardimine aitab luua n-õ ühendussilla teadusuuringute ja turu vahel, edendab uurimistulemuste levitamist ja kasutamist ning paneb aluse edasisele innovatsioonile;
17. palub komisjonil võtta vastu poliitikameetmed, millega kaotatakse liigsed piirangud innovatiivsetes sektorites, et ergutada investeringuid teadus- ja arendustegevusse ning standardimist Euroopa Liidus; märgib, et vertikaalsed tööstusharud peaksid standardimiseks välja töötama oma tegevuskava, tuginedes tööstuse juhitavatele protsessidele, ning need standardid võiksid saada ülemaailmseteks, kui on kindel soov

ühised standardid saavutada; usub, et EL standardiorganisatsioonidel peaks selles protsessis olema eriroll;

18. nõuab tungivalt, et ühisalgatuses osalejad tagaksid, et teadusuuringud ja innovatsioon oleks standardite loomise prioriteetidega paremini kooskõlas;
19. kutsub Euroopa Standardikomiteed (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteed (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituuti (ETSI) üles jätkama ja edendama sektoritevahelist koostööd ning tagama kerged, kiired, läbipaistvad ja kättesaadavad standardimisprotsessid, eriti IKT-standardite osas, mis mõjutavad traditsioonilisi tööstusharusid, ja kaasama kõiki asjaomaseid huvirühmi, nagu töötlev tööstus, VKEd, sotsiaalsed ja ühiskondlikud sidusrühmad ning ametiasutused;
20. rõhutab, et digitaliseerimine toimub kiiresti ning on üks oluline majandust edasi viiv jõud; rõhutab vertikaalsete tööstusharude tõhusa digitaliseerimise tähtsust, sest sellest saavad kasu väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning eeskätt tarbijad nii Euroopa, riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil, ja toonitab vajadust esindada asjakohaselt nende huvisid rahvusvahelises IKT standardimise protsessis;
21. võtab teadmiseks jätkuvad takistused, mis ei lase VKEdel standardimises osaleda ja standardeid kasutusele võtta, sh vähese teadlikkuse; nõuab, et loodaks lihtne ja juurdepääsetav standardimisraamistik, mis toetaks kõiki VKEsid kõikide Euroopa standardiorganisatsioonide kaudu;
22. väljendab heameelt ETSI püüdluste üle tagada Euroopa VKEdele hõlbus juurdepääs ning ETSI pikaajalise strateegia üle (aastateks 2016–2021), milles käsitletakse just sektoritevahelist koostööd;
23. juhib tähelepanu sellele, et kaupade, teenuste ja IKT valdkonna standardimine parandab turulepääsu, eriti VKEde jaoks;
24. rõhutab asjaolu, et IKT standardimiseks on vaja tasakaalustatud ja tõhusat intellektuaalomandiõiguse seadust ning toonitab, et õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel alustel (FRAND) toimiv litsentsimissüsteem aitab saavutada innovaatorite ja tehnoloogia kasutajate vahel olulise tasakaalu; tunneb heameelt Euroopa Liidu Kohtu hiljutise olulise otsuse üle kohtuasjas Huawei vs. ZTE ning palub, et komisjon tagaks tõhusa vaidluste lahendamise, toetaks investeeringute tasuvust ning tagaks standarditud tehnoloogiale laialdase juurdepääsu; rõhutab muret selle pärast, et õigusliku selguse puudumine võib vähendada süsteemi erapooletust; juhib tähelepanu sellele, et VKEd on litsentsimisprotsessis eriti ebasoodsas olukorras, ning soovib, et läbipaistvamad litsentsimistingimused ja suunised suurendaksid standardite kasutamist;
25. rõhutab, et asjaosalised peavad läbi rääkima õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel alustel litsentsimise lepingu sõlmimise selle patendiportfelli kohta, mida on vaja teatava standardi rakendamiseks, ning et õiglasel litsentsitasus kajastub väärtus, mille patenteeritud tehnoloogia annab tootele juurde;
26. kutsub komisjoni üles avaldama poolaastaruandeid, mis sisaldavad tõendeid tegelike juhtumite kohta, kus a) kasutati standardi rakendamiseks olulist patenti ilma litsentsita (st toimus rikkumine) 18 kuud või kauem, ning b) esines standarditega seotud

juurdepääsuprobleeme, mille põhjuseks oli õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel alustel litsentsimise kohustuste süsteemne mittetäitmine;

27. märgib vajadust tõenditel põhineva lähenemisviisi järele litsentsimisraamistiku seires ja edasiarendamises, et tagada dünaamiline ökosüsteem, mis looks lisaväärtust ja töökohti;
28. on seisukohal, et avatud teadmised ja litsentsid on parimad vahendid innovatsiooni ja tehnoloogia arengu kannustamiseks; ergutab ELi rahastamisvahendeid kasutavaid teadusasutusi kasutama avatud patente ja litsentse, et suurendada oma rolli standardite kehtestamisel;
29. tunnustab IKT standardimise ettenägemisel tehtud edusamme; juhib tähelepanu asjaolule, et on äärmiselt oluline võtta IKT standardid vastu ja avaldada need kiiresti ja õigel ajal, ning palub osalistel võtta kõik vajalikud meetmed, et seda protsessi parandada ning kindlamaks muuta;
30. kordab, et komisjonil on oluline roll standardite n-ö turuküpsuse saamise kiiruse kindlaksmääramisel, ning ergutab komisjoni koos Euroopa standardiorganisatsioonidega kokku leppima selget protsessi, mis tagab standardite õigeaegse avaldamise Euroopa Liidu Teatajas;
31. toonitab asjaolu, et standardite õigeaegne valmimine on äärmiselt oluline, nagu ka harmoneeritud standardite puhul nendele viitamine Euroopa Liidu Teatajas;
32. võtab teadmiseks uue lähenemisviisi tulemuslikkuse ja nõuab selle põhimõtete alalhoidmist;
33. kiidab heaks komisjoni määratletud viis IKT prioriteetses valdkonda: 5G, pilvandmetöötlus, asjade internet, andmed ja küberjulgeolek, mis on kõik tehnoloogia olulised alustalad ja millest on sõltuvad samavõrra olulised valdkonnad, nagu e-tervis, arukas ja tõhus energia kasutamine, intelligentsed transpordisüsteemid, arukad linnad ja kõrgetehnoloogiline tootmine;
34. rõhutab, et tuleb rajada avatud, koostoimiv IKT ökosüsteem, mis tugineb IKT viie prioriteetses valdkonna standarditele, ergutades koostööd väärtuste loomisel, et innovatsioon saaks edeneda; on seisukohal, et
 - 5G standardid peaksid võimaldama mahu, usaldusväärsuse ja latentsuse osas tõelist põlvkondade vahetust, võimaldades tulla toime liikluse eeldatava kasvuga ja sellel rajanevate teenuste mitmesuguste vajadustega;
 - küberjulgeoleku standardid peaksid võimaldama sisseprojekteeritud turvet ning vastama lõimprivaatsuse põhimõtetele, toetama võrkude paindlikkust ja riskijuhtimist, samuti tulema toime kiiresti kasvavate küberohtudega kõikide IKT tehnoloogiate arengutele;
 - pilvandmetöötluse standardid peaksid lähenema, võimaldamaks koostalitlusvõimet pilve kõikides aspektides, et tagada kaasaskantavus;
 - andmete standardid peaksid toetama valdkondadevahelisi sektoriüleseid

andmevoogusid, millega saavutada andmete ja metaandmete parem koostalitlusvõime, sealhulgas semantifitseerimine, ning aitama arendada suurandmete etalonarhitektuuri;

- asjade interneti standardid peaksid kaotama praeguse killustatuse, ilma et see pidurdaks väga kiiresti areneva sektori innovatsiooni;

35. tunnistab, et tõhusad 5G-sidevõrgud sõltuvad täielikult ühistest standarditest, mis aitavad tagada koostalitlusvõime ja turvalisuse, ent tuleb meelde, et usaldusväärse 5G-võrgu peamine tugisammas on kõrgjõudlusega võrgu väljaarendamine;
36. märgib, et andmepõhise majanduse edu sõltub ulatuslikumast IKT ökosüsteemist, sealhulgas kõrgharidusega ekspertidest ja kvalifitseeritud asjatundjatest, et kaotada digitaalne lõhe ja tõrjutus;
37. soovitab, et EL võtaks vastu tööstuse etalonarhitektuuri mudeli nr 4.0 (Reference Architecture Model for Industry 4.0) Euroopa tööstuse digiteerimiseks;
38. rõhutab platvormide ja andmebaaside ühendamise tähtsust Euroopa tasandil, mis võimaldaks võrkude ja süsteemide paremat koostalitlust;
39. rõhutab, et IKT standardimisel on prioriteet seadmete, tehniliste lahenduste ja teenuste koostalitlusvõimel ja toimivusel;
40. usub, et IKT standardimine ei too kaasa mitte ainult nõuete kehtestamist toodetele, vaid ka uuenduslike tehnoloogiate arendamist;
41. kutsub komisjoni üles edendama selliseid Euroopa standardeid, mis toetavad avatud lähtekoodiga vahendeid, mis suudavad tagada võrdse juurdepääsu Euroopa tasandil välja töötatud võimalustele;
42. palub komisjonil hakata omaalgatuslikult edendama sektoritevahelisi mitmekeelseid standardeid ning toetama eraelu puutumatust austavaid, usaldusväärseid ja turvalisi teenuseid;
43. rõhutab, et ühtsed (tehnilised) eeskirjad aitavad kaasa arendus-, tootmis- ja sertifitseerimiskulude vähendamisele ning dubleerimise vältimisele;
44. rõhutab, et standardimine tähendab muu hulgas sellise ühtse protsessi väljatöötamist, mis on jätkusuutlik ja kõikidele liikmesriikidele ülekantav;
45. palub komisjonil hoida Euroopa Parlamenti olukorraga kursis, esitades igal aastal regulaarselt mitteametlikult teavet IKT standardimise edusammude kohta ning selle panuse kohta ELi konkurentsivõimesse ja majanduskasvu.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	22.3.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 61 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Nikolay Barekov, Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, José Blanco López, Cristian-Silviu Buşoi, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Edward Czesak, Pilar del Castillo Vera, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, András Gyürk, Rebecca Harms, Eva Kaili, Kaja Kallas, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mario Borghezio, Soledad Cabezón Ruiz, Jens Geier, Françoise Grossetête, Benedek Jávor, Olle Ludvigsson, Sofia Sakorafa, Anne Sander, Maria Spyrali, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Isabella Adinolfi, Arndt Kohn, Maria Noichl, Pavel Poc

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

61	+
ALDE	Fredrick Federley, Kaja Kallas, Angelika Mlinar, Morten Helveg Petersen, Lieve Wierinck
ECR	Nikolay Barekov, Edward Czesak, Ashley Fox, Zdzisław Krasnodębski, Evžen Tošenovský
EFDD	Isabella Adinolfi, Dario Tamburrano, Marco Zullo
ENF	Mario Borghezio, Angelo Ciocca
GUE	Xabier Benito Ziluaga, Paloma López Bermejo, Sofia Sakorafa, Neoklis Sylikiotis
PPE	Bendt Bendtsen, Jerzy Buzek, Cristian-Silviu Buşoi, Françoise Grossetête, András Gyürk, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Janusz Lewandowski, Nadine Morano, Angelika Niebler, Herbert Reul, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Anne Sander, Algirdas Saudargas, Maria Spyrali, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Anna Záborská, Pilar del Castillo Vera
S&D	José Blanco López, Soledad Cabezón Ruiz, Jens Geier, Adam Gierek, Eva Kaili, Arndt Kohn, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Olle Ludvigsson, Edouard Martin, Dan Nica, Maria Noichl, Pavel Poc, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Reinhard Bütikofer, Rebecca Harms, Benedek Jávor, Michel Reimon, Claude Turmes

0	-

0	0

Tähiste seletused

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

11.4.2017

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

Euroopa standardite ning määruse (EL) nr 1025/2012 rakendamise kohta
(2016/2274(INI))

Arvamuse koostaja: Pavel Telička

ETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et transpordisektor on olnud Euroopa ühtse transpordipiirkonna loomiseks vajalike standardite väljatöötamise ja rakendamise esirinnas;
1. väljendab heameelt seoses komisjoni teatisega „IKT standardimise prioriteetid digitaalsel ühtsel turul“; usub, et kogu ELi hõlmava standardimise soodustamine aitab kõrvaldada tõkkeid siseturul, saavutada ELi poliitilisi eesmärke ja lahendada praegusi probleeme transpordi- ja turismisektoris, näiteks:
 - a. kliima-, keskkonna- ja energiatõhususe eesmärkide saavutamine, arendades välja ja toetades säästvaid transpordi- ja turismilahendusi, nagu elektri- ja hübriidautod, alternatiivkütused ja ühendvedude keti uksest ukseni teenused, ning toetades selliseid algatusi nagu Clean Sky;
 - b. ohutuse parandamine, jätkates automatiseerimise toetamist ning suurendades kohalike ja rahvusvaheliste liikluse juhtimissüsteemide, näiteks Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS), Euroopa globaalsete satelliitnavigatsioonisüsteemide (EGNOS ja Galileo), jõeteabeteenuste (RIS), laevaliikluse seire- ja teabesüsteemi (VTMIS) ja Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) tõhusust;
 - c. konkurentsivõimelise Euroopa ühtse transpordipiirkonna loomine, kõrvaldades selle teelt takistusi ja edendades kõigis transpordiliikides süsteemide integreerimist, tugevdades koostalitlusvõimet, ühendvedusid ja vastastikust sidumist, sealhulgas jagamismajanduse tulemusel tekkivate transpordilahendustega;
 - d. transpordi- ja turismiteenuste atraktiivsuse, kättesaadavuse, kvaliteedi ja valiku

suurendamine kõigi reisijate ja tarbijate huvides, neile kasutajasõbralikumate ja individualiseeritud toodete ja teabe pakkumise teel;

2. juhib tähelepanu asjaolule, et transpordi- ja turismisektori innovatsioon pakub suuri võimalusi ja sellel on positiivne mõju nii ühiskonnale kui ka ELi ettevõtjatele, eelkõige VKEdele ja idufirmadele, ning rõhutab vajadust töötada välja uued standardid, võimalusel lähenedes küsimusele valdkondadeülevalt, ja säilitada standardimist, et tagada ELi algatuste nõuetekohane rakendamine digiteerimise vallas, näiteks koostoimeliste intelligentsete transpordisüsteemide (C-ITS) ja transpordirakenduste väljatöötamisega ELi globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi (Galileo ja EGNOS) raames;
3. märgib, et IKT standardimine on kasulik transpordi ja turismiga seotud teenuste ning mitmeliigiliste transpordilahenduste arendamiseks; palub, et kui komisjon ja Euroopa standardiorganisatsioonid (ESOd) viivad ellu oma IKT standardimise prioriteetset tegevuskava, pööraksid nad sellele arengule suuremat tähelepanu, ning uuriksid eelkõige standardimise võimalikku rolli turismisektoris esilekerkivate tehnoloogiamuutuste ja uute ettevõtlusmodelite toetamisel; kutsub komisjoni üles võtma kiiresti meetmeid integreeritud ja arukate piletimüügisüsteemide ning uute liikuvuskontseptsioonide arendamiseks, näiteks „Mobility-as-a-Service“ (liikuvus kui teenus);
4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles aitama luua Euroopa standarditele vastavate uute tehnoloogiate turuleviimiseks vajaliku taristu (nt alternatiivkütuste taristu), muu hulgas moderniseerimise, ümberkujundamise ja lisaseadmetega varustamise teel, lihtsustama selle rahastamist ja kiirendama kooskõlas ohutus-, tervishoiu- ja keskkonnanõuetega selle kasutuselevõttu; rõhutab, et infrastruktuur on pikaajaline investeering ja selle standardimine peaks seetõttu tagama maksimaalse koostalitlusvõime ning võimaldama tulevasi tehnoloogilisi arenguid ja nende rakendamist;
5. rõhutab, et võttes arvesse globaalset konkurentsi, on transpordi rahvusvahelise olemuse tõttu rahvusvaheliste standardite väljatöötamine hädavajalik nii koostalitlusvõime tagamiseks kui ka ELi tööstusharude turuvõimaluste laiendamiseks; kutsub komisjoni üles aktiivselt jätkama Euroopa standardite väljatöötamist rahvusvahelisel tasandil;
6. peab kahetsusväärseks, et erinevad siseriiklikud standardid, näiteks kaubaveo- ja logistikasektoris takistavad endiselt siseturu toimimist, ning kutsub seetõttu komisjoni ja Euroopa standardiorganisatsioone üles töötama välja asjakohased standardid, et vajadusel ühtlustada riigitasandi tingimused ja kõrvaldada sellega kõik võimalikud tõkked siseturu loomise teel; rõhutab, et sellega seoses on vaja püüda ühtlustada kõik transpordiliike hõlmavad standardid;
7. juhib veel tähelepanu sellele, et lisaks turu killustumise ärahoidmisele, võib standardimine aidata märkimisväärselt vähendada halduskoormust ja transpordikulusid kõikide ettevõtete jaoks (nt e-dokumendid), kuid eriti VKEdele, ja lihtsustada ELi õigusaktide nõuetekohast jõustamist (nt digitaalsed sõidumeerikud, elektroonilised teemaksusüsteemid);
8. kutsub komisjoni lisaks üles pöörama tähelepanu ja andma toetust kandidaatriikide jõupingutustele ühtlustada oma standardid Euroopa standarditega, et vähendada olemasolevaid kitsaskohti;
9. on seisukohal, et nn avatud standardid IKT valdkonnas aitavad vältida tarbijate seotuks

jäämist, vähendada kulusid, soodustada konkurentsi ja innovatsiooni ning tagada koostalitlusvõime; rõhutab, kui tähtis on avatud, läbipaistev ja kaasav standardimine; kutsub komisjoni ja Euroopa standardiorganisatsioone üles jätkama avatud standardite kui ühtse Euroopa transpordipiirkonna struktuuri alustala edendamist, võttes samas täiel määral arvesse transpordisektori erivajadusi;

10. on veendunud, et avatud andmed on endiselt oluline element, eelkõige transpordisektoris, et kasutada ära kõiki digitaalse ühtse turu eeliseid, näiteks mitmeliigilise transpordi edendamist ja arendamist; rõhutab seetõttu, et on vaja rohkem õiguskindlust, eelkõige seoses vastutuse ja kohustustega; kutsub seetõttu komisjoni üles viivitamata avaldama tegevuskava standardite väljatöötamise kohta, mille eesmärk on ühtlustada riigi rahastatud transpordiandmed ja programmeerimisliidesed, et suurendada andmemahukat innovatsiooni ja uute transporditeenuste osutamist;
11. võtab teadmiseks küberjulgeoleku probleemid ja transpordisektoris esinevate ohtude iseärasused; nõuab, et komisjon võtaks neid iseärasusi arvesse, kui ta 2017. aasta lõpuks võtab vastu soovitusel küberjulgeoleku standardite osas, mis on transpordisektori ühtse küberjulgeoleku strateegia loomise esimene samm;
12. kutsub komisjoni üles koguma statistilisi andmeid, et paremini hinnata digitaliseerimise ja IKT mõju transpordile ja turismile;
13. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa standardimisprotsessi tuleb võtta standardid, mis parandavad eakate ja puudega inimeste jaoks takistusteta juurdepääsu transpordile ja transporditeenustele.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	11.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 43 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Jakop Dalunde, Maria Grapini, Matthijs van Miltenburg, Henna Virkkunen
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	John Stuart Agnew, Jiří Maštálka

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

43	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Dominique Riquet, Pavel Telička, Matthijs van Miltenburg
ECR	Jacqueline Foster, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Peter van Dalen
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Merja Kyllönen, Jiří Maštálka
PPE	Georges Bach, Deirdre Clune, Andor Deli, Dieter-Lebrecht Koch, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Henna Virkkunen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Luis de Grandes Pascual, Wim van de Camp
S&D	Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Maria Grapini, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Jens Nilsson, Gabriele Preuß, David-Maria Sassoli, Claudia Țapardel, István Ujhelyi, Janusz Zemke
Verts/ALE	Michael Cramer, Jakob Dalunde, Keith Taylor

2	-
EFDD	Peter Lundgren, John Stuart Agnew

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	30.5.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 34 -: 0 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Nicola Danti, Dennis de Jong, Pascal Durand, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Marlene Mizzi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Jasenko Selimovic, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Biljana Borzan, Birgit Collin-Langen, Edward Czesak, Anna Hedh, Kaja Kallas, Franz Obermayr, Adam Szejnfeld, Marc Tarabella, Sabine Verheyen

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

34	+
ALDE	Dita Charanzová, Kaja Kallas, Jasenko Selimovic
ECR	Edward Czesak, Daniel Dalton, Anneleen Van Bossuyt
EFDD	Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Marco Zullo
GUE/NGL	Dennis de Jong
PPE	Carlos Coelho, Birgit Collin-Langen, Anna Maria Corazza Bildt, Ildikó Gáll-Pelcz, Antonio López-Istúriz White, Eva Maydell, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Adam Szejnfeld, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mihai Țurcanu, Sabine Verheyen
S&D	Biljana Borzan, Nicola Danti, Evelyne Gebhardt, Sergio Gutiérrez Prieto, Anna Hedh, Liisa Jaakonsaari, Marlene Mizzi, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Catherine Stihler, Marc Tarabella
Verts/ALE	Pascal Durand, Igor Šoltés

0	-

2	0
ENF	Franz Obermayr, Mylène Troszczynski

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu